

Эки сурат

Жыйынчыны өмүрүнө биринчи жарымында Иринга тауга белгиле жол усталардан бири - Хажиланы Сейит ююру бо. Соелдин турганла (солдон оңга): Сейитин юй бичеси Хажиланы Кяхбахан, кызы...

лары Балдуу, Таужан, Гезам, Сейитини кызынундагы туудугу, сол жанындагы кызыч кызындашындан тууган. Сурат 1926 жылда Тегенеклиде алынган.

КУЛЬТУРА

Жюреклеринде юлюш эте

Нальчикни 1-чи номерли искусстволарына школун шаарында, сайбале да эрттеден таныдыла. Бир байрам кыямдык мында ишлеген усталза, окуучула да, концерт программасы хазырлап, ары кырауучу чакырмай. Отуз жылны ичиде неча сайб, окуучун бошп, чыккында андан. Ала бары да аны шувулары болгонлай кыялгандыла.

хайрылы өтдюргенди. Алайгына школда ташондорк эди алашу Куктура эм искусстволары колледжинде отчот концерттерине кыарган. Ол төрт сагатла жууук баргылыкыга, эриген адам болмаганды.

Конкурс

Россейни Ич ишле министрствосуну кыярл мюлкю кыоруулу жаны бла департаментини планына тийишликте бу конюде Воронежде ведомствон тышында охранны подрозделениерды битуюрессо конкурсларны охыр блюмо өтгенди. Эришуле быыл ююнчю керо бардырылды. Анга Россейни 82 субъектини келечилери кыткышандыла. Ол сондо

ЮФО-да - ючюнчюле

Кыабарты-Малкыары Ич ишле министрствосуну ведомствон тышында охранны управленийсыны комюдысы да. Конкурса кыаткышанла, жашуу журтлада аманлыкчылыксланы ачыкчала синауларын кргозотуп, бир километрге чабып, кероходан атырып, саутланы заман мардагы чачып эм

аман крюмюдиоле болдурмагандыла. Ала Россейни 82 субъектинден командаланы араларын да 21-чи жерге чыккышандыла. Юг федералны округну спортчулары арасында уа бизни жашла ююнчюле болгандыла.

Тарых

Абай хажи

Малкыар быиле Абайлары халкыбызны атын иги бла айтыргандыла, фахмулу адам да бергенди бизге. Со ран бий жерибизни, журтубузу душманладан кыоруулада демокти болганын эски журтладан да билебиз. Солтан-Бек - айтылы кыыл кобузуну, Ханфира - биринчи таулу тишируу, билим алып, битеу Кавказда белгили эди. Мусос - фахмулу тарыхчи эм жамауат каулулусу.

Нек дегенде кеп жыланы излеп турган затмы сумбай турганлай тапханым ючюн. Андан да бег а Асланмырза Абай хажины аты болганыла. Ашамиш өлгенде, ол, биринчи болуп, аны кыабарыны нюр жанганчы эслегенди. Бюгон-бюгече да аны кыабарына адамла зиратла жоройоле. Алай боз Абай хажи - Абайланы Асланмырзады.

Ападан сора да, бардыла бу тукумда намыслары, сыйлары журюгенле. Алаы санында - Абай хажи да. Да не этгенди да бу алай бир, бизни тарыхыбызда эчки жер алычка дерлик болула. Аны себепли мен аны юсондон билгени айтайым. Мени ыннам Абай хажи юсондон кеп махталу хапар айтуучу эди. Ыннам - Тузюланы Оразайны кызы Алтанкыыз, гитче кызычкы болуп, аны бек устан таныганды. Кеси да хажины былай сыйлатуучу эди: «Улуу, сувай, аксакал киши, юсонде кыайда тыйын тону, кыайда бери тону, Кююмда кызыл-моргул чум тагды кюмош-алтын наккышлары бла. Кыала кыатында, юй алы тоханга олтуруп,

бийикден Малкыарга кыарп туруучу эди. Нек эсе да, мени уа, бек кыбулуп, кыюнуна алыучусу эсимдеди. Мен таныган заманда анга бир 80-90 жыл бола болур эди». Энди Абай улуну жашаган заман тохташдырыла эсек, бир керейик. Мени ыннам Орта Азияда 1944 жылы майында өлгенди. Анга ол заманда 87-90 жыл болганды. Алай бла ол 1854, 1857 жыллада турганды. 5-6-жыллык кызычкы болуп, хажины кююнунда олтурганды. Алай эсе, анга ол заманда 87-90 жыл болганды. Алай бла аны бек кыямтаты, мениме деген кезинде 17-чи өмюрюнө ахырында 618-18-июндо 20-85-жыл жашына тошуду.

Зоопарк

Аршавин деп атагандыла

Арт эки-чон жылны ичинде Нальчикни зоопаркында жануарла төно бере башлагандыла. Ол а алагы иги кыарлганыны хайрындады. Жануарларга заманда багылады, ала турган орулу кон сайын жууулады. Алай бла эки жыл мындан апга юн кыяпан балчык дуния жагырын крөгөн гени. Андан сора кеп да турмай айлу, левонар да тургандыла.

МЕДИЦИНА

Нефтьни багысы кетюрюлгенини хатасы

Былыр, ВИЧ-инфекция жугул, 2,5 миллиондон артык адам ауругандыла, СПИД-ден өлгенини саны уа 2,1 миллион адам болганды. ВИЧ-инфекцияга кыажо дармаланы хайырланарга оңлору болгонла уа 1 миллионга жуулу адам бар эдиле. Быллай шартла ООН-ну ВИЧ/СПИД ауруну континентлеге жайыла баргыны бла байламлы проблеманы юслеринден Нью-Йоркда бардырылган конференциясында айтылгандыла.

ООН-ну генералны секретары Пан Ги Мун, конференцияда айтыкчыла, ВИЧ-инфекцияга кыажо кюрешсе ахшы жетишимле бола баргыларына да кыармай, дуния коошество ол ауруну кент жайыла баруучу кыажо мадарины тийиши даражада бардырмайды. ВИЧ-инфекция дунуны бир-бир региондарында буютконда кеп жайыла баргычы да белгиле ишди.

Кыанатлыла энди жашыртын ауруйдула

ВИЧ жайылып, халкылары буютконда уллу кыюулык синап ган жарлы кыаралгада болушукту этууче нефтин эм башка энергосносителини багыаларыны эсон баруучулар улуу чыгарма этди. Конференцияны ишине кыатышкан АШН-ын экс-президенти Билл Клинтон айтыкчыла кере, нефтин багыасыны мындан алгырчакла кетюрюлгенини кыайын ауруйла жайыла барган амалсыз кыаралгада болушукчыла бериллик ахчаны. Башка торно ыркымыны ити да э этгенди, алай биз уа жуугучу ауруйла тийи кыайналырлык адамланы саны буютконда кеп болады.

Жир жерден башкысына кечюн жашаган кыанатлыла, кыанатлы гриппи вирусун юйрөнчөк болуп, энди андан өлмейди. Ол торло юйрөнчөклик ишни буютконда кыийын эткенди: клиника жаны бла саууксузланганлары арасында бек хаталы экинчи ауруй - туберкулез - жуугарга кыоркуучу адамла, бирисилден эсе, 50 кереге кеп болуучу.

Кыанатлыла, вирусун элтип, гриппи башка территориялада жаргга кюркыру барды.

Н5 N1 вирус, алгычыла, кюркыруудай кыалганды. Ол торло инфекция Россейге бек алга Кытайдан келир деген кюркыру да барды. Алимге айтыкчыла кере, кыанатлы гриппи чыгуучулу бурт кезинде азайгыны кыанатлыла айнуу-жайылуу амилларын торенцидентерини эм кечуючу жерлерин алышындиргандыла бла да байламдыла. Бу шартла ишни буюткон кыийын этерге болушукдула.

УЧРЕДИТЕЛЬ:КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНИ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication information including editor names (АТТАЛАНЫ Жамал), phone numbers, and addresses for the newspaper 'Zaman'.